

En dat wederzijds

Haar vader verliet op zomaar een dag het gezin en heeft nooit meer van zich laten horen. Iedereen blijft ervan overtuigd: hij is teruggegaan naar Zuid-Italië. Zij heeft geen behoefte dat na te gaan, zorgde voor haar moeder, nogal ziekelijk, die amper de vijftig haalde. Het huis werd voor verhuur, onderhoud en tuin bij een erkend bureau ondergebracht.

Het dorp van vroeger –
en op de weg ervandaan
een kei in de berm;
ligt hij daar nog, verborgen
in het gras, vraag ik me af.

Ishikawa Takuboku, 1885-1912

Esma kon eindelijk haar hart volgen, de studie culturele antropologie doen en gaan deelnemen aan allerlei opgravingswerkzaamheden. Daarmee maakte zij ook de grote wens van haar moeder waar. Zij spraken er vaak over, lazen stapels boeken, bekeken video's. Tijdens korte vakanties – haar moeder bij de overburen – bezocht zij een aantal van die plekken, kwam dan verrukt terug. Toch hield zij eraan vast bij haar moeder te blijven; tot zij overleed.

Marianne Kieft

De beheerder van het lommerrijke kerkhof zorgt, zo is goed afgesproken, voor haar moeders graf dat zij een paar keer per jaar bezoekt. Zij logeert dan in het plaatselijk hotel dat in alles nog de sfeer van vroeger ademt, zoals veel gerechten uit grootmoeders tijd, de ober met een damasten servet over de linker onderarm, turquoise tafelkleedjes met kwastjes. Wel alarm en algeheel rookverbod. Weinig parkeerplaats; maar ook mogelijk in een zijstraat.

Vogels en bloemen –
hoe het gevoel der dingen
me in zich opneemt;
ver de bergen in het waas
van de lenteschemering.

Ex-keizer Fushimi, 1265-1317

Langs een wandelweg naar het dorp staat een beuk, ervoor een bank. In de bast staat een hart met haar initiaal E en zijn G. Geraldo Martínez woont samen met Madina; hij is docent wiskunde en overweegt al langere tijd om te gaan promoveren op het werk van Saul Kripke, Amerikaans filosoof en logicus. Hij weet nog steeds niet wat hem ervan weerhoudt. Misschien is het dat hij zich niet voor jaren ten volle op één onderwerp, hoe boeiend en uitdagend ook, wil concentreren.

Voor haar is/blijft hij haar soulmate; en dat wederzijds. Zij hebben het vaak over haar moeder, de schat, de nomade die dat slechts in de geest kon zijn. Het leven kende voor haar een ontoereikendheid waardoor wat je nastreeft, waar je voor wilt gaan, slechts in je dromen besloten blijft. Esma werd aldus haar moeders levensvulling.

Een zwerfkei, grafsteen –
korstmos overgroeit een naam,
ook de twee data;
wit kiezelgrind eromheen
wordt onkruidvrij gehouden.